

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

POMOC PRIZADETIM V DALMACIJI

Jugoslovanski Rdeči križ Glavni odbor Slovenije je pred dnevi predložil vse delovne kolektive, družbene organizacije in občane, da s pomočjo organizacij Rdečega križa takoj začnejo z akcijo za pomoč prebivalcem, ki so bili prizadeti pri močnih potresih v Dalmaciji. Tudi na Gorenjskem je ta poziv že dobil svoj prvi odziv.

Tako je Okrajni ljudski odbor Kranj prispeval za pomočnece 3 milijone dinarjev, podjetje "Gorenjski tisk" pa 250 tisoč din. "Železarna" Jesenice bo za pomočnece prispevala gradbeni material v vrednosti 5 milijonov dinarjev, delavci v eni izmed ekonomskih enot pa so se že odločili, da bodo delali eno nedeljo in celoten zaslužek odstopili pomočencem. Hotel "Toplice" na Bledu bo prispeval 70 odel, 20 nočnih omaric, 16 žimnic, 4 postelje, 25 stolov in 10 žičnih posteljnih vložkov, tovarna "Odeja" Skofja Loka pa 20 prešitih odelj.

Načrti in uveljavljanje samoupravnih organov PROIZVAJALCEM ODLOČILNO BESEDO

pri oblikovanju letošnjega in perspektivnega družbenega načrta

V jeseniški komunah so že zbrali precej podatkov in gradiva o dinamiki gospodarskega razvoja tega območja v zadnjih letih in tudi predlogov o možnostih in perspektivah v letošnjem letu in v bližnji prihodnosti. S pomočjo SZDL in drugih organizacij so dali določeno gradivo že tudi v široko razpravo, tako da bi čimprej dobili ustrezne dopolnitve in predloge občanov. Tudi v Kranju se pripravljajo na široko razpravo z občani o posameznih problemih. Osnovna ugotovitev pri vsem tem je, da bo proračun te občine ostal približno tak kot lani. To bo preprečilo vsako misel

o novih investicijah; treba bo končati le začete gradnje.

Najvažnejša ugotovitev pa je, da letos okraj ne bo sprejemal plana v starem smislu in leto velja tudi za občino. O tem je bilo že več posvetovanj v okrajnem merilu in seveda tudi po občinah. Čeprav ni v področjih razčlenjena misel, kakšni naj bodo letošnji družbeni načrti, končno je to tudi stvar samostojnih občin, je vendar že jasno, da to nikakor ne bodo več plani z dokončnimi številkami o proizvodnosti in delovni storilnosti, o narodnem in družbenem dohodku in skladno s tem tudi o vseh dohodkih in proračunskih izdatkih do zadnje navedenosti.

V zadnjih letih se je vse čedalje dogajalo, da so take številke ostale v zraku. Ekonomska zakonitost in rast samostojnih delovnih in teritorialnih skupnosti sta take plane preostali. To so volivci tudi nemalokrat ugotovili. In prav to: spoštovanje samostojnih samoupravnih skupnosti, ki se vse bolj uveljavljajo in krepijo, narekuje občini vsebinsko drugačno vlogo.

To pa seveda ne pomeni, da občine niso več pomembne, da nimajo določene vloge v razvoju njihovih komunalnih skupnosti. Njihova vloga kot usmerjevalca družbeno-političnega in še posebej

no gospodarskega razvoja v občini je še večja. Toda ne z administrativnimi posegi, marveč na ekonomskih zakonitostih, na svobodnem vsklajevanju teženj občanov, na spoštovanju določenih samoupravnih skupnosti na njihovem območju.

Prav sprito tega pa so tembolj važni načrti kolektivov, načrti teritorialnih skupnosti, ki bodo morali biti samo konkretni. Tem dokumentom - in preko njih neposrednim proizvajalcem - bo določena beseda. Zato bodo morali delovni kolektivi zelo pazljivo spremljati izdelavo predlogov, jih primerjati z letnimi obračuni oziroma s stvarnimi uspehi in take vsklajati vse možnosti, težnje in potrebe svojih članov - ne le v kolektivu, marveč v širši komunalni skupnosti. - K. M.

Nova vsebina terja nove oblike

Pred kratkim so na eni izmed sej idejno-vzgojne komisije Okr. komiteja LMS Kranj razpravljali o nekaterih problemih idejno-vzgojnega dela.

Proces rasti organizacije LM v organizaciji, ki bo nenehno poglabljala vlogo v življenju posameznika in skupnosti, je tudi na področju idejnega dela navrgel kopicjo nalog.

Nedvomno postaja vse bolj očitno, da je treba prisluhniti interesom mladih ljudi in te interese znati tudi zadovoljevati. To postaja vodilna misel, ki spremlja organizacijo LM pri načrtovanju dela. Razen vsega tega pa se krhajo tudi stare oblike dela, na njihovo mesto prihajajo nova, smelejše - pač take, kakršne narekuje čas.

Tako so nekateri uspehi, ki so jih dosegli v preteklih letih, pokazali smer naprej. Razen ciklusu predavanj, ki dobivajo vse bolj popolno podobo, se letos vse bolj uveljavljajo šole za življenje, klubi OZN, proizvodne konferenice. Posebej šole za življenje in klubi OZN kažejo, da mladina

nenehno terja odgovore na nekatera vprašanja, ki so ji bližja; tem željam je treba torej prisluhniti.

Letos je dokaj zaživelo množično idejno delo. Hkrati z idejnostjo LM pa se v organizaciji sami vse bolj krepi mnenje, da izboljšanje družbene zavesti mladega človeka ni le njena naloga, ampak naloga vse skupnosti. - Prav zato so bili na sestanku mnenja, da bo potrebno več skupnih akcij. Predvsem bo treba izluščiti nekatere temeljne probleme, kot so sodelovanje v okviru krajevnih skupnosti organizacij LM in SZDL, naloge mladih članov ZK v organizaciji LM, idejno pouka na šolah in podobno. V času pred VII. kongresom in takoj po njem bo po Gorenjskem več seminarjev, ki imajo predvsem namen seznaniti vodstva organizacij LM z nekaterimi nalogami. Tako so pred časom imeli seminar učiteljev, ki pomagajo organizacijam LM na osemletkah. Prav v teh dneh pa imajo seminar v Kranju. Po kongresu bodo taksi seminarji tudi v ostalih komunah. - Jure Kobal

GOSPODARSKIM ORGANIZACIJAM, USTANOVAM, OBČINSKIM LJUDSKIM ODBOROM, DRUŽBENO-POLITIČNIM ORGANIZACIJAM, ZBORNICAM, TRGOVSKIM PODJETJEM, OBRTNIM PODJETJEM IN USTANOVAM:

Okrajni odbor RKS Kranj poziva vse delovne kolektive, družbene organizacije in ustanove Gorenjske, da pričnejo z akcijo za pomoč prebivalstvu, ki je bilo prizadeto ob potresu v Dalmaciji.

Da bi bila pomoč hitra in učinkovita, pozivamo vse delovne kolektive, gospodarske in druge organizacije ter ustanove, da takoj pričnejo z zbiranjem finančnih sredstev.

Zaradi enotnosti akcije na območju okraja naj gospodarske organizacije in druge organizacije ObLO ter ustanove nakažejo denarna sredstva na naslov: Okrajni odbor RKS Kranj "Pomoč za prizadete v Dalmaciji", tek. rač. Kranj 607-11-3-202.

Ce pa kdo želi poslati denarna sredstva neposredno, pa naj jih nakaže na naslov "Narodna banka Zagreb", tek. rač. 400-18-9-2, vendar pa naj v tem primeru obvesti zaradi evidence in obveščanja javnosti tudi Okrajni odbor RKS Kranj.

Tekstilne tovarne ter tovarni "Peko" in "Planika", ki bi želele razen finančnih sredstev poslati prizadetim pomoč v blagu (tekstil, odevje, obutev) pa naj to same pošljejo na naslov: - "Štab za postradale Makarska - Sportski centar". Prevoz po železnici je v tem primeru brezplačen, treba pa je na pošiljko napisati opombo: "Pomoč za postradale v Dalmaciji", o pošiljki pa obvestiti tudi Okrajni odbor RKS Kranj.

Vse potrebne informacije dobite pri Okrajnem odboru RKS Kranj, "Štab za prizadete v Dalmaciji", tel. 31-01 intern. 66. Tudi pri pristojnih občinskih odborih RK lahko dobite vse potrebne informacije.

Okrajni odbor RKS Kranj

Gradnja plinovoda tudi za Gorenjsko

AKTUALNO VPRAŠANJE

Izgradnja velenjske plinarne in realizacija splošnega idejnega načrta o gradnji plinovodov v Sloveniji sta postali zadnje čase aktualni točki dnevnega reda na raznih gospodarskih posvetovanjih. Tako je bilo v prvi polovici novembra preteklega leta v Ljubljani na pobudo odbora za energetiko in perspektivni razvoj pri Republiški zbornici za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet sklicano s predstavniki industrije, obrti, komunalnih podjetij in večjih potrošniških središč širše posvetovanje o nekaterih perečih vprašanjih v zvezi z gradnjo energokemičnega kombinata v Velenju. Omenjena problematika je aktualna tudi za Gorenjsko, saj je predvidena napeljava plinovoda tudi do Železarn na Jesenicah. Idejni projekt za gradnjo plinovoda na našem - gorenjskem področju je že konec preteklega leta pregledala posebna komisija. Plinovod naj bi vstopil na Gorenjsko oziroma kranjski okraj pri Lahovčah in od tod naprej potekal nad Brniki, mimo Senčurja in Primskovega. Po prestopu Kokre bo zavil mimo Naklega dalje proti Posavcu in Jesenicam. To so sicer v glavnem le še predlogi, medtem ko bo treba glavne načrte še izdelati.

Kako daleč smo z deli oziroma s pripravami za gradnjo velenjske plinarne in plinovodnega omrežja ter o gospodarskem pomenu teh gradenj bomo lahko kaj več vedeli v PETEK, 19. JANUARJA OB 18. URI V KLUBU GOSPODARSTVENIKOV V KRANJU. Na predavanju, ki ga je organiziral Klub gospodarstvenikov Kranj, bosta govorila o temi POMEN VELEPLINARNE VELENJE IN DALJINSKEGA PLINA ZA GOSPODARSTVO SLOVENIJE priznana strokovnjaka velenjskega kombinata dr. inž. LAVRENCIC in inž. Boris HREN.

Razprave o MDB v Bohinju

Včeraj zjutraj se je v Bohinju v mladinskem izobraževalnem centru CK LMS začel 5-dnevni seminar Centralnega komiteja za vodstvo občinskih in okrajnih komitej za organizacijo delovnih akcij. Seminar bo načel nekatera najpomembnejša vprašanja protovoljnega dela mladine in organizacije delovnih akcij v tem letu. Na seminarju sodeluje okrog 80 mladincev iz vse Slovenije. - Predavalci bodo znani politični delavci in strokovnjaki. - J. K.

Prve izkušnje skladov za šolstvo

Več kot milijardo dinarjev za šole na Gorenjskem - Doslej niso bili izkoriščeni vsi viri dotoka sredstev v sklade za šolstvo

Po priporočilih novega zakona o financiranju šolstva so tudi vsi občinski ljudski odbori v kranjskem okraju ustanovili sklade za šolstvo in imenovali njihove upravne odbore. V skladih je bilo za vse šole na Gorenjskem za letošnje leto predvidenih 1 milijardo 158 milijonov 632 tisoč dinarjev. Ob koncu leta je kazalo, da ta finančni načrt ne bo v celoti realiziran, ker so se posamezni skladi znašli v določenih težavah: zaradi preslabo pripravljenih proračunov za šole in zaradi novih obveznosti, ki so jih občinski ljudski odbori v lanskem letu prevzeli. Tako je bilo iz podatkov za 15. november 1961 razvidno, da so bili finančni načrti še neizkoriščeni v višini 140 milijonov dinarjev.

Največ sredstev je bilo, razumljivo, predvidenih v skladu za šolstvo ObLO Kranj (497.322.000), sledi sklad za šolstvo ObLO Jesenice (213.806.000), sklad za šolstvo pri ObLO Radovljica (132.617.000), pri ObLO Skofja Loka (171.000.000) in sklad za šolstvo pri ObLO Trzin (91.907.000).

Zakon o financiranju šolstva ne določa kolikšen del sklada je namenjen investicijam in kolikšen je v njem izraženo načelo, da morajo pritekati dohodki za redno vzdrževanje šol iz proračuna občine, vsi ostali dohodki sklada pa naj služijo za amortizacijo in investicije.

Občinski ljudski odbori so različno izkoristili izvore sredstev, ki jih je določil zakon. Tako so

občinski ljudski odbori Jesenice, Radovljica in Trzin doledno upoštevali vse možnosti, ki jih predvideva zakon. Občinski ljudski odbor Kranj je sprejel samo odlok o dotaciji iz proračuna ObLO. Ostalih odlokov niso sprejeli, ker je bil v tistem času proračun že uravnotežen in ljudskemu odboru ni bilo mogoče spreminjati posameznih postavk. Prav tako je bilo tudi pri ObLO Skofja Loka. Ponekod je vladalo nepravilno mišljenje, da priporočena izvora sredstev za šolstvo: dopolni proračunski prispevek in del sredstev, ki se po predpisih stekajo v sklade za šolstvo, nista obvezna. Občinski ljudski odbori, ki še niso v celoti uvedli vseh izvorov financiranja, zatrjujejo, da bodo to uredili v letošnjem ko-

Vsi občinski ljudski odbori na Gorenjskem torej niso uredili stvari tako, kot jih zakon dejansko predvideva. Zakon sploh ne ukinja dosedanjih virov sredstev, pač pa daje možnost za nove dopolnilne vire, za katere pušča popolno samostojnost občinskim ljudskim odborom. Ti lahko sami odločajo o višini odstotka dodatnih virov, seveda glede na potrebe v vsaki posamezni občini. Povsem pravilno je, da te odstotke ne določajo okrajni forumi, ker to prav gotovo ne bi ustrezalo potrebam šolstva v vseh občinah. Ponekod bi bila sredstva precej nižja, kot so dejanske potrebe, druge bi pa imeli morda toliko sredstev, da bi jih ne uporabljali racionalno.

V skladu z določili zakona o fi-

nansiranju šolstva bi bilo, da bi se dohodki skladov za šolstvo povečali skladno z naraščanjem dohodka v občini. Zato bi bilo edino pravilno, da bi občinski ljudski odbori na osnovi izračuna dejanskih potreb sprejeli odloke, s katerimi bi določili, kolikšen odstotek sredstev celotnega občinskega dohodka se mora stekati v sklad, da bo lahko kril vse potrebe. Da se prispevki določijo procentualno, ne pa v absolutnih zneskih, je nujno zaradi tega, ker se le tako lahko sredstva za šolstvo povečujejo vzporedno s porastom dohodka občine. Do sedaj so tako dotekala sredstva v sklade občin Jesenice in Radovljica.

Iz vseh teh ugotovitev lahko povzamemo, da bi za šolstvo v lanskem letu ne primanjkovalo sredstev, če bi občinski ljudski odbori res vložili v sklade za šolstvo toliko sredstev, kot so jih uporabili v predlanskem letu in bi razen tega izkoristili tudi dodatne vire. Seveda če s temi sredstvi ne bi širili šolske mreže, ampak bi jih uporabili samo za osnovno dejavnost šol. Za investicije v šolstvu in razširitev šolske mreže bodo morali občinski ljudski odbori tudi še v prihodnje iskati dodatna sredstva izven sklada. Osnovni pogoj za izboljšanje financiranja šolstva pa je brez dvoma ta, da občinski ljudski odbori izračunajo dejanske potrebe šol in jim po njihovih potrebah dodelijo finančna sredstva, nikakor pa ne po občinskih proračunskih možnostih.

M. S.

Naša zavest na tehtnici

V našem družbeno-političnem in gospodarskem življenju prihaja neprestano do novih revolucionarnih premikov, ki pričajo, da gre za nenehno razvijanje v smeri vse višje organiziranega družbenega sistema. Seveda naj bi to v polni meri veljalo tudi za stopnjo naše družbene zavesti, saj je eno z drugim pogojeno. In res - v glavnem bi trdili, da tako v praksi tudi je. Vendar pa ... Da, na žalost vsak dan ugotavljamo, da nekateri ljudje ne morejo (ali nočejo) dohajati vseh sodobnih družbenih premikov. Družbeni razvoj je postavljen pred občana v zadnjem času doslej neslutene naloge in dolžnosti, ki jim bo mogoče zadostiti le tedaj, če bo naš občan SVOBODNO in ZAVESTNO odločal v korist skupnosti. Da pa bi lahko postopal polnokrvno in suvereno, mora biti zrel, z drugimi besedami rečeno - mora biti do skrajnih meja samokritičen, pravičen in človek, ki mu je blagor skupnosti ena izmed osnovnih etičnih vrednot. Mislim, da mi ni treba poudarjati, da vse to seveda vodi v sklop VISOKO RAZVITE ZAVESTI.

Praksa nam mnogokrat dokazuje, da imamo opraviti v številnih primerih še z zelo nizko razvito družbeno zavestjo, posledica tega pa so - neodgovornost, moralna popačenost, težnja družbo izigrati itd.

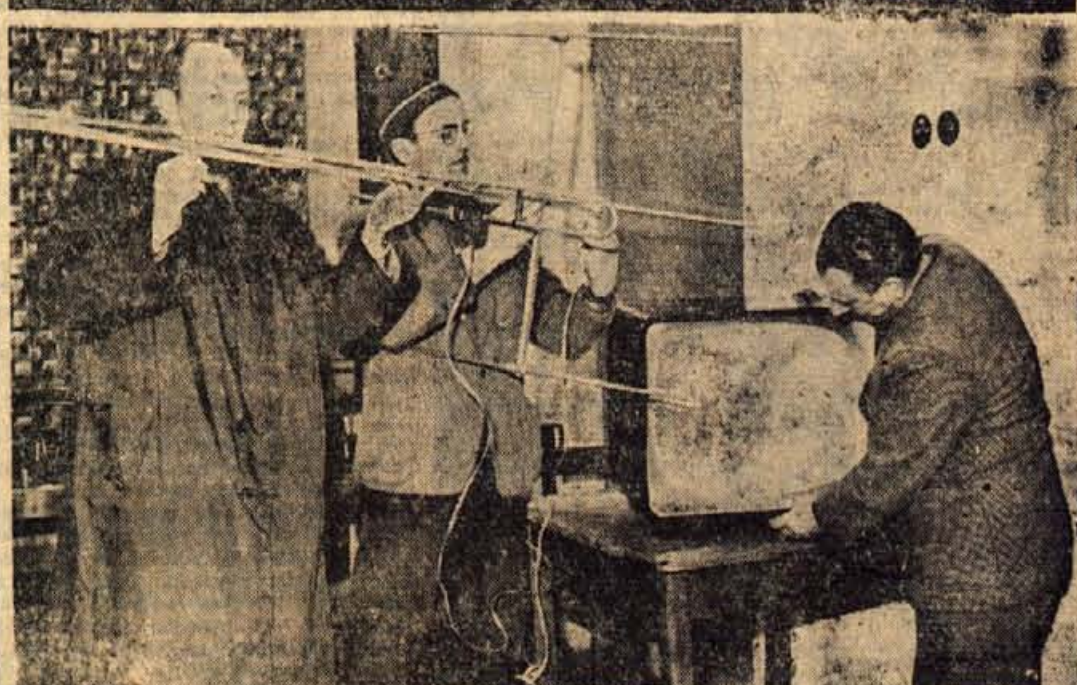
Tovrstni posamezniki, ki so obremenjeni tudi z malomeščanstvom, ne morejo skriti svojih egoističnih težnje. In zdi se mi, da je vsaka prevelika družbena rasklopatost ob teh primerih nepotrebna, da ne rečem škodljiva. Zakaj od ljudi, ki jim njihova "moralna" dopuščila, da se okorišajo z družbenimi sredstvi oz. pridobitvami, da bi pač lahko nstregli lastnemu pohlepu po dobi-

nah, ne moremo dosti pričakovati. Jasno je, da življenje prinaša s sabo tudi temne strani in slabosti, toda človek bi moral težiti, da zatre in preboli v sebi egoizem in pravilno vsklaja osebni interes z družbenim.

Mislim, da ni pretirano, če trdim, da človeka obhaja rahla bojazen, ko vidi, pred kakšnimi nalogami se je dandanes znašel naš občan. Ker se ne moremo pohvaliti, da gre vedno za dovolj visoko razvito zavest, moramo težiti, da z vsemi vzgojnimi in političnimi sredstvi pripravljamo oz. vplivamo na dviganje odgovornosti in na posluš za skupne težnje. Nova ustava in novi občinski statuti bodo uzakonili zelo široko sodelovanje občana pri odločanju (referendumi) na vseh področjih našega družbenega dogajanja. In prav ob vsej tej vse večji odgovornosti se bo pretehtala in izbičila stopnja zrelosti in zavesti našega občana. Gotovo ne bo šlo vse gladko in imeli bomo opraviti z mnogimi primeri anarhičnosti in lažne demokratičnosti. Zato bo v teh pogojih vloga SZDL toliko pomembnejša.

Ob spoznanju našega današnjega življenja se mi nehte rše podoba, kako velika skupina ljudi pridruži nosi na kup, ki postaja iz dneva v dan večji, druga manjša pa je videti kot skupina preplašenih podgan, ki iščejo izhod iz prostora, v katerem so. Begajo in begajo in iščejo luknje; mnoge jih tudi najdejo. Tam zunaj svoj kos ukradene slanine požro, a vračajo se le težko. In morda celo samo takrat, če jim kdo iz večje skupine pomaga. - Priljektivost zavesti onih, ki ubahajo skozi luknje v "zlato prostost", (Nadaljevanje na 2. strani)

TOKRAT V SLIKI • TOKRAT V SLIKI

Člani Krajevnega odbora SZDL na terenu Podmežaklja že montirajo televizijski sprejemnik v novih klubskih prostorih, ki so ga dobili za osvojen prvo mesto v enoletnem tekmovanju med krajevnimi odbori SZDL v jeseniški občini.

Razgovor pred VII. kongresom LMS

Enotna akcija

Na seznamu gorenjskih delegatov za VII. kongres LMS...

svetili večjo pozornost in mi da ti večji poudarek.

O delavski mladini pa menim, da se jim posveča vse premalo pozornosti...

O čem nameravate govoriti na kongresu?

- Govoril bom o druženem in družabnem življenju mladine (svetila v okrajnem merilu). Razgovarjal bom tudi o vzrokih za neskladnosti akcij, ki jih organizira ljudska mladina...

Problemi?

- V druženem in družabnem življenju mladine je vsega premalo. Kako je z organizacijo klubov? Nekje so prostori, vendar nastajajo težave pri opremljanju...

Nšli smo ga v pisarni komiteja in ga zaprosili za kratek razgovor. Najprej je pogovor stekel o osebnih izkušnjah...

O sebi in svoji dejavnosti v mladinski organizaciji pa je dejal:

- Že v sedmi na TSS - elektro odsek in hkrati v Domu TSS v Ljubljani sem aktivno sodeloval v mladinski organizaciji...

Kaj menite o aktivnosti delavske in kmečke mladine v organih družbenega samoupravljanja?

- Nedvomno je premajhna. Vzrok za premajhno aktivnost mladine v organih družbenega samoupravljanja je v tem, da leta nezadostno razume in poljudno vlogo, ki naj bi jo imela na tem področju...

Naša zavest na tehtnici

Nadaljevanje s 1. strani

prihaja do izraza tudi ob naporih naše družbe, da bi si zvišala življenjsko raven. Marsikdo bo uprjal - kako. Preprosto. Dosežke našega družbenega standarda nekateri izrabljajo za razmah svojih egoističnih težni. Oborožajo se, ker družba se ni dovolj pozorna, ker se nima dovolj močne kontrole ali kakorkoli že. "Delež", ki ga vsi težko vzamejo, je svoda kot v zakončeno moralni zakonitost...

In kam se bo tehnika nagnila? Mislim, da je odgovor zelo lahek.

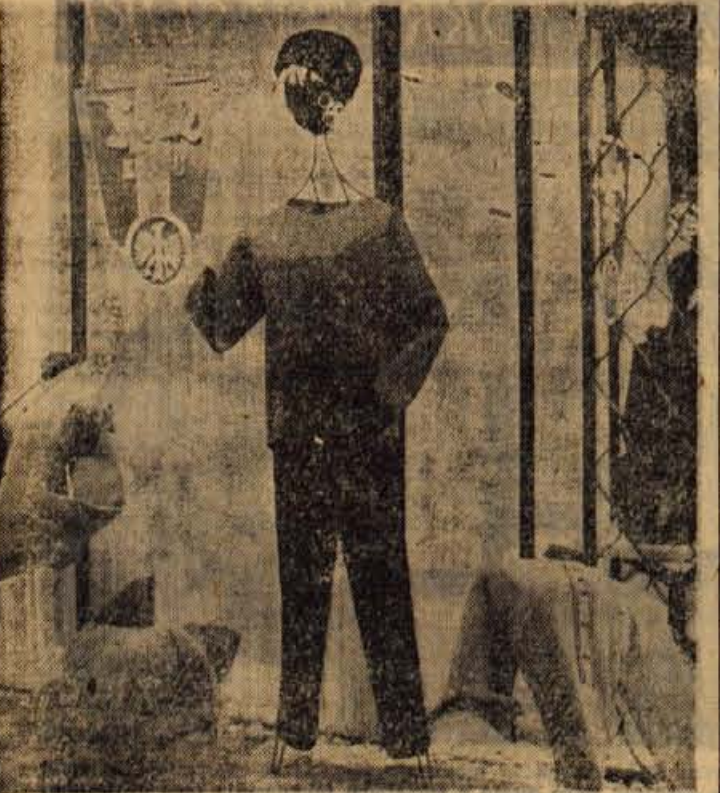
G. Kocijan

VII. mednarodni sejem „MODA 1962“ in razstavljalci z Gorenjske

Preteklo soboto so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli VII. mednarodni sejem „Moda 1962“.

Naj kot pomembno letošnje privedite te tradicionalne privedite omenim majhno razstavo otroške konfekcije in obutve, ki jo je pripravil Zavod za napredek gospodinjstva Ljubljana skupaj s stalno komisijo „Družina in gospodinjstvo“.

vo - so morali vzeti iz uvoza, ker jih naša podjetja ne izdelujejo. Prav zanimivo je, da je oznaka „uvoz“ največkrat pri prav enostavnih majtah, preprostitih krilih ali jopicah. Naša konfekcijska podjetja so torej sposobna narediti vse vrste otroške konfekcije, ker pa je na tržišču take konfekcije še veliko premalo, jim ni treba pomisliti na vse vrste artiklov, da bi z njimi res lahko obklopili naše otroke „od glave do pete“.

Na sliki: Razstavljalni prostor tovarne „Spik“ iz Kranja

Tudi na letošnjem modnem sejmu je dano vidno mesto konfekciji, ki vse bolj in bolj postaja najnujnost našega časa. Sejem nudi lepo priložnost za to, da potrošniki ocenijo razstavljeno konfekcijo in tako pomagajo pri pravilnem razvoju te tako pomembne veje tekstilne industrije.

Na sejmu „MODA 1962“ sodeluje skupaj 122 razstavljalcev: 102 domačih in 20 tujih. Največ razstavljalcev razstavlja konfekcijo (42), sledijo proizvajalci metninskega blaga (33), razstavljalci čevljev (24) in razstavljalci strojne opreme in barv.

Med razstavljalci je tudi 10 gorenjskih gospodarskih organizacij. Ne bi bilo mogoče trditi, da so izdelki gorenjskih tovarn na sejmu deležni kakšne posebne pozornosti, saj so se kar porazgubili med množico razstavljalcev, ki so se na splošno zelo potrudili in prispevali za sejem svoje najboljše izdelke in jih tudi kar se da lepo in vidno razstavili. Toda, če nam naša tekstilna industrija ni pripravila nič bistvenega novega, nas kar razveseli pogled na razstavljene modele čevljev tovarne „Peko“, pa tudi tovarne „Planika“, ki je skupaj s svojimi kooperanti poskrbela letos za vrsto primernih otroških čevljev. - M. S.

vero» je postal merilo panameriške zavesti in solidarnosti. Veliko ameriških konferenc je že pretresalo to vprašanje in v bližnji prihodnosti se obeta zopet konferenca, ki bo v svoj dnevni red vključila razpravo tega »zapletenega problema«.

igralnicah, so ameriški živel že teden dni pred začetkom konferenc v napetosti. 22. januarja se bo v Puno del Este zbralo 20 držav članice Ameriške skupnosti. Njihova naloga je dvojna: razpravljati bodo o industrijskem razvoju nerazvitih področij juga in določiti »osnovni kurs« proti Kubi, ki bi se ga vse ameriške države kot dobri pomorščaki držale v odnosih do dežele sladkorja. Ameriška računica je silno preprosta: za uslugo, protiulovno v ameriških razmerah pomeni to gotovo vsoto kreditov, ki bi jih latinskoameriške države s pridom porabile za industrijsko izgradnjo in v naložbe za gospodarski razvoj. Odnos nekaterih latinskoameriških držav do Kube namreč onemogo-

ča popeln politični in gospodarski pritisk in dela politiko »totalne izolacije« po svoje neodnako. Skada, ki jo je Kuba v ameriško gospodarsko blokada utrpela je precejšnja. Če bi se tej ameriški potepi pridružile vse latinskoameriške države, bi bile posledice še neprijetno hujše.

manj prijetnih spoznanj. Velike latinskoameriške države, kot so Brazil, Mehika in Argentina še vedno niso spremenile svojih stališč do Kube. Do sedaj je namreč Castrojev režim obsodilo 13 manjših latinskoameriških držav. Da bi bile mere, ki jih je predlagala kolumbijska vlada sprejete, je potrebna dvostran-

BRADATI KUBANCI

Ameriška vlada je v mabiralni akciji za glasove izdala gospodarski nadrt, ki so ga v Washingtonu imenovali »zvezo za napredek«. Po tem načrtu bi ZDA povečale svojo udeležbo pri investicijskih vlaganjih v deželah Latinske Amerike. Z ameriškim denarjem bi ta nerazvita področja spremenili v »zeleno področje«. Načrt je obširen in bi ga v celoti izvedli v desetih letih. Amerikanci se končno spregledali, da se odnosi z latinskoameriški državami lahko zboljšajo, če bodo prijavljeni in če bodo pomagali njihovemu gospodarskemu razvoju. Z drugimi besedami pomeni to, da bodo morali odlejt bolj globoko seči v žep. Dolarska logika ima vrsto

Indonezijska vlada je potrdila, da so nizozemske patrolne ladje potopile indonezijski patrolni čoln. Predsednik Indonezije Sukarno je imel po tem spopadu posvet z indonezijskimi vojaškimi voditelji. Levčarske stranke so obvestile indonezijsko vlado, da imajo že prigrabljeni 10.000 protovojalcev za osvoboditev Zah. Iriana.

po tem spopadu izbruhnil požar. Indonezijska vlada je potrdila, da so nizozemske patrolne ladje potopile indonezijski patrolni čoln. Predsednik Indonezije Sukarno je imel po tem spopadu posvet z indonezijskimi vojaškimi voditelji. Levčarske stranke so obvestile indonezijsko vlado, da imajo že prigrabljeni 10.000 protovojalcev za osvoboditev Zah. Iriana.

TE DNI PO SVETU

ZALOST V HRVATSKEM PRIMORJU V nedeljo so na letališču v Pulju prepeljali krste s posmrtnimi ostanki 17 pomorščakov, ki so utonili v Rokavskem prelivu po težki nesreči naše trgovske ladje Sabac. Več tisoč ljudi se je v Pulju poslovilo od žrtve te velike pomorske nesreče. Zalna svečanost je bila tudi na Reki. Na polniški obali se je zbralo okoli 30 tisoč Rečanov. Posmrtno ostanke pomorščakov so nato prepeljali v različne kraje, kjer jih bodo pokopali.

DRUGO DEJANJE V NEW YORKU V nedeljo se je v palači ZN začel drugi del letošnjega zasedanja Generalne skupščine, ki so ga prekinili zaradi božičnih počitnic. Na dnevnem redu so: problem Angole, bodočnost ozemlja Ruanda Urundi, kubanska pritožba zoper ZDA, stanje v Britanski Gvajani in Južni Rodeziji in druga važna vprašanja.

SPORAZUM O PRENEHANJU SOVRAŽNOSTI Francoske vojske in civilne oblasti v Alžiriji je obvestila francoska vlada, da bo morda v kratkem objavljen sporazum o prenehanju sovražnosti. V maroškem mestecu Mohamedija so bili izšli stiki med francosko in začasno alžirsko vlado. Po istih virih sta obe strani dosegli načelen sporazum o prenehanju sovražnosti in samoopredelitve Alžirije.

SPOPAD NA MORJU Neka nizozemska patrolna ladja je napadla v bližini Zahodnega Iriana indonezijski torpedni čoln. Na indonezijskem čolnu je bil

po tem spopadu izbruhnil požar. Indonezijska vlada je potrdila, da so nizozemske patrolne ladje potopile indonezijski patrolni čoln. Predsednik Indonezije Sukarno je imel po tem spopadu posvet z indonezijskimi vojaškimi voditelji. Levčarske stranke so obvestile indonezijsko vlado, da imajo že prigrabljeni 10.000 protovojalcev za osvoboditev Zah. Iriana.

TRIBE PRINCI V ZENEVI V Zenevo so dopotovali trije laoski principi, ki se nameravajo sestati, da bi dosegli sporazum o začasnih laoski vladi.

POGAJANJA V PARIZU V Parizu so se nadaljevala pogajanja o vojaškem operišču v Bizerti. Tunizjsko delegacijo vodi Ladgamon, francosko delegacijo pa zunanji minister Couve de Murville. Voditelj tunizjske delegacije je obrambni minister v tunizjski vladi.

DEMONSTRACIJE V SIRIJI V Damasku je prišlo do študentskih in delavskih demonstracij zaradi sklepa vlade, da bo vrnila nacionalizirane banke bivšim lastnikom.

O gradnji izobraževalnega centra v Podvinu

Radovljica - Na zadnji redni seji predsedstva Občinskega sindikalnega sveta Radovljica so največ govorili o zaledju gradbenih del pri izobraževalnem centru v Podvinu. Center naj bi bil

dograjen do 1. maja tega leta, vendar za dovršitev del še niso zagotovljena potrebna finančna sredstva. Potreben danar bodo investitorji skušali zagotoviti v posameznih gospodarskih organizacijah. Predsedstvo je med drugim sklenilo priporočiti Okrajnemu sindikalnemu svetu Kranj, da naj bi izobraževalni center po dograditvi upravljal poseben odbor, ki bi ga sestavljali člani občinskih sindikalnih svetov z območja Kranjskega okraja.

Na omenjeni seji so se tudi domnili, da bodo za začetek prvohodnega mesnega sklicali plenum občinskega sindikalnega sveta, na katerem bodo pregledali poslovanje posameznih gospodarskih organizacij v letu 1961 in zadolžili sekretariat, da pripravi program dela za skupno sejo izvršnih odborov sindikalnih podružnic in članov ObSS.

GLAS BRALCEV

POTROŠNIK prosi za odgovor V Ljubljanskem dnevniku (dne 7. januarja 1962) sem pod naslovom »Zamenjani klobuk« bral, kako je L. S. iz Ljubljane zamenjal premajhen klobuk, ki mu ga je prinesel dedek Mraz. Ker v Modni hiši, kjer ga je kupil, niso imeli več enakih, je prodajalka sama preskrbela za zamenjavo v drugem trgovskem podjetju. Tudi sam sem imel podoben primer reklamacije, a žal nisem doživel take ustrežljivosti kot L. S.

membo, da bi stopil nekaj korakov iz sosednjega prostora, na razgovor s potrošnikom. Zato sem bil toliko predrzen in sem stopil do njega ter mu povedal, kaj želim. Med tistim časom si je oblačil povsem in brezbržno odgovoril isto kot prodajalka: »Poslajte jo na servis!« Ko sem ugovarjal, da sem blago kupil kot kvantitativno in kot takega tudi plačal in kdo naj nosi naknadne stroške, mi je odgovoril: »Poslajte jo po povzetju!« Ko sem videl, da je sprt s položajem poslovoje socialistične trgovine, sem odšel. Uro sem dal k urarju in popravilo plačal. Želel bi pa odgovor na naslednje vprašanje:

V Trgovskem podjetju MODA - poslovalnica GALANTERJA v Kranju sem 12. decembra 1961 kupil žemsko ročno uro in jo čez 10 dni poklidni kot darilo za rojstni dan. Ob nakupu sem dobil garantni list za dobo enega leta. Ni mi bilo prijetno, ko mi je prejemnik čez dva dni povedal, da ura ne gre točno. V poznejših treh dneh sem ugotovil, da je v tem času prahitela 10 minut. Nesel sem jo nazaj v poslovalnico in prosil, če jo lahko zamenjajo za enako. Prodajalka je zamenjavo odklonila in pristavila, naj jo pošljem v enega izmed servisov v Beograd, Sarajevo, Skopje, Split ali Zagreb. Ker s tem odgovorom nisem bil zadovoljen, sem prosil, če bi lahko govoril s poslovojem. Šla ga je poklicati, vendar se je vrnila sama, ker se mu ni zdelo toliko po-

Alli mora res potrošnik, ki je v dobri veri kupil prvotrazredno blago in kot tako tudi plačal, o čemer imam zagotovilo - garantni list, in ki je pozneje ugotovil, da blago ni tako, nositi dodatne stroške sam in sam srbeti, da kupljeno blago doseže isto kvaliteto, ki bi jo moralo imeti? Zdi se mi, da takega nerazumevanja do potrošnika nimajo niti trgovci v kapitalističnih deželah, ki jim je edini cilj dobiček. Enaki in slični primeri v naših trgovinah niso redki, kar lahko beremo v dnevnem časopisu, ko potrošniki na tak ali drugačen način izražajo svoje nezadovoljstvo. - Franc Kovač

UMRI JE MAKS GRILC

JESENICE, 16. januarja - Za posledicami srčne kapi je danes na Jesenicah umrl prvoborec in nosilec spomenke iz leta 1941 in več odlikovanj MAKS GRILC. Partizonom se je pridružil že prve mesece upora proti okupatorju in je bil v Cankarjevem bataljonu. Sodeloval je v bojih v Poljanski dolini in v znameniti dražgolski bitki. Maks Grilc je bil rojen 1908. leta v Ribnem pri Bledu v zelo siromahni družini, zadnja leta pa je živel v Kranjski gori in se je pred dvema mesecema preselil na Jesenice. Zaposlen je bil v Zelezarini. Pogreb nepozabnega tovariša bo v četrtek, 18. januarja.

Jesenjski KOVINAR

Po enoletnem tekmovanju Razdelili so nagrade

Jesenice (M. Z.) - Preteklo nedeljo je Občinski odbor Socialistične zveze na Jesenicah zaključil s tridnevno seminarjem za predsednike in tajnike krajevnih odborov SZDL v jeseniški občini in za člana Izvršnega odbora Občinskega odbora SZDL Jesenice.

Udeležence seminarja so seznanili tudi z rezultati tekmovanja med krajevnimi odbori v jeseniški občini, ki je trajalo skozi vse lantsko leto.

Ocenjevanje dela krajevnih odborov Socialistične zveze v jeseniški komuni je bilo zelo težavno in je posebna komisija imela zato zelo težavno nalogo. Vendar jo je uspešno opravila.

Prvo mesto je na sošolsko orasnečenje vseh osvoji Krajevni odbor Podzemlja na Jesenicah in zato prejel tudi za nagrado televizijski sprejemnik. Drugo mesto je pripadlo Krajevni odboru iz Prešernove ulice, ki je prejel za nagrado poslušalnik.

Obisk v jeseniškem Avtoservisu Dve novi medkrajevni progi

IZ MAJHNEGA AVTOSERVISNEGA PODJETJA, KI JE V ZACETKU DELALO LE DROBNE USLUGE PREDVSEM V LOKALNEM PROMETU Z DOKAJ SLABIM PREVOZNIŠKIM PARKOM, SE JE DANES RAZVILO NA JESENICAH ZE MOCNO AVTO-PREVOZNIŠKO PODJETJE "AVTOSERVIS". TO POTRjuje TUDI STEVILKE II AVTOBUSOV (OD TEGA LANI IN LETOS 7 NOVIH) IN 17 TOVORNIH AVTOMOBILOV. BRUTO PROMET PA SE JE OD 117 MILIJONOV DINARJEV V 1960 LETU DVIGNIL NA 165 MILIJONOV DINARJEV V LANSKEM LETU.

V jeseniškem Avtoservisu težijo za tem, da bi svoj prevoznik park kar najbolj tipizirali, in sicer, da bi imeli le vozila domačih tovarn FAP in TAM. Menijo, da je na ta način tudi precej lažje dobiti rezervne dele, če se to ali ono vozilo pokvari. Jeseniški "Avtoservis" opravlja usluge izključno za potrebe komune, bodisi v tovarnem ali potniškem prometu.

Z nabavo novih avtobusov je podjetje uvedlo tudi nekaj medkrajevnih avtobusnih prog, in sicer dopoldansko progo iz Kranjske gore v Ljubljano. Avtobus na te progi ustavi samo na postajah na Jesenicah, Radovljici in Kranju. S tem so omogočili prebival-

Jesenjski drobiž

Perspektive društva izumiteljev in iznajditeljev. - Za novatorje in racionalizatorje postaja Društvo izumiteljev in iznajditeljev na Jesenicah zadnje čase zelo pomembno. Nad 600 avtorjev ima v Zvezni inštansi registriranih nad 1500 tehničnih izboljšav. Vsi avtorji teh izboljšav se bodo v kratkem vključili v društvo, zakaj nov tipski pravilnik jim obeta boljše reševanje celotne dejavnosti tehničnih izboljšav, to je nagrajevanje, prenašanje racionalizacije na druga podjetja itd.

Pravilnik četrtke je odpotoval v Jesenic mladinska in članska ekipa sankarskega kluba Jesenic, ki je nastopila na mednarodnih sankarskih tekmah v Imstu v Avstriji. Jeseniško ekipo sestavljajo: Alojz Celušina, Miha Dočman, Danil Klemenec, Maks Klinar, Franc Pšenica, Julij in Milan Učar, Jože Vellkonja, Zdenko Vesel in Stane Horvat, mladinsko pa Franc Bindar, Janez König, Drago Košir in Franc Noč.

Kranjski GLAS

Letovanje bo prijemo

Kaj obeta medmestna izmenjava otrok

Pretekli teden se je v Kranju sestala komisija za izmenjavo otrok pri Občinski komisiji. Pogovorili so se o medmestni izmenjavi otrok v letošnjih letnih počitnicah.

Pred časom so na sestanku predstavnikov sodelujočih mest v Panju sklenili, da bo letošnje letovanje otrok doživelo nekatere spremembe. Otroke bi sicer izmenjavali tudi v prihodnje, vendar s to razliko, da jih bodo izročali v varstvo posameznim družinam. Občinska komisija SZDL Zagreb in Zemun pa imata za takšno obliko letovanja pomisleke. Težava je v tem, da lahko prejmejo otroke v varstvo le družine, ki imajo urejene stanovanjske in družinske razmere. Po drugi strani pa bi bila take družine zelo obremenjene, saj bi morale skrbeti za zaprane jim otroke. Takšna obveznost je toliko večja v mestih z gostim prometom, ker potrebuje otrok na ulici nadzorstvo. Se bolj košljivo pa je puščati otroke brez nadzorstva na kopanje. To pa je tudi glavni razlog, da bodo tudi v letošnjih počitnicah ohranili enako obliko letovanja kot lani.

Vse polno za šolske počitnice

Rateče, 16. januarja - Danes je prispelo na šolske počitnice v Rateče 96 gimnazijalcev z Reke in 33 dijakov podgaške šole iz Varaždina. 18. januarja pričakujejo še okoli 24 gimnazijalcev iz Varaždina in 21. januarja okoli 80 srednješolske mladine iz Ljubljane. Vsi, ki bodo prišli v Rateče in Planico, bodo stanovali v gostinskih podjetjih, po privatnih sobah in v osnovni šoli.

Jesenjski Avtoservis si je v zadnjem času zgradil garaže in nabavil 7 novih avtobusov, ki so že našli svoj dom v novih garažah.

Šolski odbori, kje ste?

O šolskih odbori in njihovem delu je v zadnjem času veliko govoriti. Kot družbeni organi šol imajo pomembne naloge in od njihove dejavnosti je nemalokrat v veliki meri odvisno dogajanje v šoli. Tam, kjer so se člani odborov zavzeli za svoje delo, so ti družbeni organi v veliko pomoč vodstvu šole in šolskemu kolektivu. Učno-vzgojni uspeh kakor tudi uspeh šole je v veliki meri odvisen od pravičnega sodelovanja šolskega odbora z drugimi organi šole.

Kljub vrsti pomembnih nalog, ki jih imajo šolski odbori, in kljub temu, da so se po mnogih šolah v letih svojega obstoja šolski odbori tako uveljavili, da si delo šole brez njihove dejavnosti ne moremo več zamisliti, pa je moral Svet za šolstvo, kulturo in prosveto ter telesno vzgojo in

šport pri Občinskem ljudskem odboru Radovljica ugotoviti, da pri mnogih šolah v radovljiški komuni šolski odbori ne delajo dobro ali pa sploh ne delajo. Tako je svet za šolstvo priporočil šolskim odborom pri šolah v Bohinjski Bistri, v Gorjah, Lescahu, v Lipnici in na Koprivniku, da naj izboljšajo odnose med šolo in šolskim odborom in tako omogočijo, da bodo lahko vložili večji trud v nadaljnji razvoj in uspeh šole.

Svet je po podatkih - zbranih po dostavljenih zapisnikih šolskih odborov - lahko zaključil, da 13 šolskih odborov v letošnjem šolskem letu sploh še ni imelo sej, kar seveda ne more biti dokaz kakršnekoli aktivnosti. Tako se niso sestali člani šolskih odborov pri varnostnovzgojni ustanovi na Bledu, pri osnovnih šolah v Begunjah, na Ovsčah, na Bledu, v Zasiplu, v Ribnem, na Koprivniku, v Nornju, v Stari Fužini in na Gorjušah ter v Vajenski šoli v Radovljici, v Kmetijsko-živinorejski šoli v Poljčah in v Gostinskem centru na Bledu.

Delo šolskih odborov bo brez dvoma treba poživiti, saj je prav

sedaj v šolah toliko problemov (pri katerih bi morali sodelovati), kolikor jih desletje še ni bilo. Tako je njihovo sodelovanje potrebno pri sestavljanju pravilnikov o osebnih dohodkih, pri izdelavi pravilnika šole, pri sistemizaciji delovnih mest, pri sestavi finančnega načrta šole itd.

Svet za šolstvo je glede na svo-

Dramska sekcija prva na vrsti

Srednja vas - Pretekli četrtek so na pobudo aktivna LMS Srednja vas mladinci ustanovili dramsko sekcijo. To je prva sekcija v aktivnosti. V prihodnje jih mislijo ustanoviti še več. Uvodno besedo ob ustanovitvi sekcije je imel predsednik aktivna LMS Srednja vas Martin Odar. Obrazložil je, kakšne naj bi bile naloge te sekcije. O pomenu kulturne dejavnosti in o potrebah vzgajanja vauške mladine je govoril Lojze Pušič, ki bo začasno prevzel režisersko delo. "Zaželeno bi bilo, je poudaril, da bi se mladina prenehala dolgočasiti po zakajenih gostilnah na vsi, temveč naj bi našla svoje zatočišče v kulturni dejavnosti in v športu." Za predsednika dramske sekcije so mladinci izvolili Antona Zupanca, ki bo poskrbel, da bodo igralci takoj začeli z delom.

Radovljiška KOMUNA

je ugotovitev pripravil vsem šolam, naj najkasneje do konca tega meseca skličejo seje šolskih odborov, na katerih naj razpravljajo o najvažnejših problemih šole. Ljudski odbor in ostale organizacije, ki imenujejo člane v šolske odbore, bodo v prihodnje morale res izbirati le take člane, ki bodo sposobni prevzeti in opravljati tako odgovorne naloge, kot jih zakon o šolstvu postavlja pred šolske odbore.

Služba socialnega varstva v radovljiški občini Lepo sodelovanje s patronažnimi sestrami

Po številu invalidov takoj za kranjsko občino

V radovljiški komuni je - prav tako kot povsod drugod - še veliko nerešenih problemov s področja socialnega varstva. Uslužbenici, ki delajo na oddelku za družbene službe pri ObLO v Radovljici in pri izpostavi v Bohinjski Bistri in na Bledu ter se ukvarjajo s problemi socialnega varstva, imajo polne roke dela že samo s potrebno administracijo. Zato jim zelo primanjkuje časa za delo na terenu, ki je osnovni

pogoj za doseg zadovoljivih uspehov na tem področju skrbi za državljane. Razen tega, da so vedno tudi to, da ni med njimi nič enega socialnega delavca, ki bi se šolal na šoli za socialne delavce. Oddelku za družbene službe pa je uspelo razviti zelo uspešno sodelovanje s patronažnimi sestrami, ki so v službi pri zdravstvenih domovih in opravljajo delo, ki je že tako ali tako precej podobno nalogam socialnih delavcev. Kljub temu, da je dogovor med oddelkom za družbene službe in patronažnimi sestrami ustmen, so z njihovim delom na oddelku zelo zadovoljni.

Zatišje na Bledu

Bled - Takoj po noveletnih praznikih, ko je bilo po blejskih hotelih precej gostov, je zavladala na Bledu prava "mrtva sezona". Ta je še posebno občutna letos, ko so snežne razmere na Bledu in v najbližji okolici za zimski šport povsem neprimerne. Nekateri manjše skupine inozemskih gostov, ki so si že preteklo jesen rezervirale v hotelih mesta za zimsko sezono, so sedaj rezervacije odpovedale.

Kot vsi krožki na osnovni šoli v Bohinjski Bistri je tudi prometni krožek zelo delaven. - Na sliki, ki so jo izdelali člani foto-krožka, vidimo mlade prometnike, ki odgovarjajo na vprašanja predstavnikov republiških prometnih organov in gorenjskih prevoznikov podjetij pred maketo, ki so jo sami izdelali. Ob tej priliki so člani krožka prejeli tudi zasluženo nagrado 20 tisoč dinarjev. Na vprašanja komisije so člani krožka zelo dobro odgovorjali, zato upajo, da se bodo v tekmovanju, ki bo letos razpisano med prometnimi krožki v Sloveniji, lahko potegovali za prvo nagrado - moped

Ur edili bodo lokalno cesto

Pretekli teden je posebna komisija Krajevnega odbora Zabnica pregledala teren in določila lokacijo za ureditev lokalne ceste, ki bo vodila iz Zabnice preko Sorškega polja do železniške postaje na Trati pri Skoflji Loki. Cesta je potrebna zato, ker je Zabnica z okoljskimi vami vezana na tovarni železniški promet preko železniške postaje na Trati. Da z vprežnimi vozili ne bi ovirali prometa na cesti II. reda in da so za več kilometrov skrajšali pot do postaje, so že sedaj uporabljali bližnjico preko Sorškega polja. Vse to pa je narekovalo, da bodo končno kolovoz razširili in utrdili in ga tako usposobili za lokalni promet. Nova cesta bo nedvomno koristila tudi kmetijskim strojem in mehanizaciji pri dostopu do obdelovalnih površin. Cesto bodo začeli urejati brž ko bo vreme ugodno. Domnevajo, da bo končana, ko se bodo začela glavna poljska dela.

Osvojili so poslušalce

Koncert gojencev glasbene šole Kranj

V ponedeljek, 15. januarja, ob 19. uri je bil v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju koncert gojencev Glasbene šole Kranj. Tokratni glasbeni dogodek je znova potrdil, da so si mladi glasbeniki pridobili med kranjskim občinstvom precej prijateljev, ki zavzeto spremljajo njihovo delo in napredek. Koncert je zabeležil presenetljivo lep obisk.

Največ občajoča privlačnost večera je bil nastop 30-članskega godalnega orkestra in solistov, ki tudi tokrat niso poslušalcev razočarali. Pravo navdušenje pa je izvaljal nastop pevke Rine Brun, ki je izvajala Hadlov Largo ob spremljavi godalnega orkestra. Tudi pianisti niso razočarali. Gojenci Arne Mavčič, Elčka Benko,

Urška Anzeč in posebno Marjan Seliskar so pokazali presenetljivo tehnično dogramnost in muzikalnost. Z lepim tonom in dobro tehniko so muzicirali tudi violinist Jože Velušček, Zlatko Pavlica in Zdenka Tomažin. Podobno bi ocenili tudi čelisti Branka Markiča in Unčasa Grosa.

Tudi izbor glasbene literature, ki so jo izvajali ob tej priložnosti, je bil zelo posrečen, predvsem pa mikaven. Na sporedu so bili Grieg, Čajkovski, Dvořák, Bizet, Hindel, Smetana, Bortkivič in drugi. - Brez zadrege lahko tokratni koncert uvrstimo med pomembnejše dogodke, ki jih je v zadnjem času zabeležila kranjska kulturna kronika. - S.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam prašiča. Drolovka 32 152
Prodam motorno kolo NSU - Maks. Planina 30 153
Sivalni stroj, popolnoma nov, ameriški, prodam. Naslov v oglasnem oddelku 154
Prodam 3 m² suhih plohov in 1 m² 25 mm desk. Naslov v oglasnem oddelku 155

kupim

Kupim kobilje, do 3 leta staro. Jože Kvas, Zalog 42, Cerklje 158

ostalo

Ugodno dam v najem manjše posestvo na ravnini ob cesti in blizu industrije. Naslov v oglasnem oddelku 157
Iakojšnje zaposlitev dobi žensk, ki je spretna v strojnem in ročnem šivanju, ali se želi tega priučiti. Jenko, dežnikar, Kranj 158
Na medicinski fakulteti - oddelek za stomatologijo, je diplomiral Dr. Franci Porenta z Brega. Iskreno čestita Lojze 159
Iščem sobo ali grem k starejši ženski za sestanovanko. Naslov v oglasnem oddelku 160
Iščem inštruktorja matematike za zadnji razred osemletke. Naslov v oglasnem oddelku 161

Obveščamo prebivalstvo Kranja in okolice, da pedikiramo vsako tretjo nedeljo v mesecu, ne prekinjeno. Cesta Staneta Zagarja 40, Kranj 162

Prodam moped "Simson" s prevoženimi 6.000 km, za 50.000 din. Ogled in prijavnosti pri mehaniku Nahtigalu na Sejnišču 115

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta in strica

FRANCA VEHOVCA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje in podarili vence. Posebna zahvala dr. Martinu Cerku in tov. Finžgarju za posvilitve besede, vsem pevcem in duhovnikom ter dobri sosedji Marjanci za vso pomoč, kakor vsem ostalim, ki so ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

Zena Ančka ter družina Vehovec, Dolenc, Švarc in ostalo sorodstvo

objave

Horikulturno društvo Gorenjske vabi na III. občni zbor društva, ki bo v četrtek, dne 18. 1. 1962 ob 19. uri v prostorih Sindikalnega doma - koncertna dvorana.

Pred občnim zborom bo predaval: ZANIMIVI VTISI IZ ANGLIJE. Predaval bo ing. Miha Ogrin. Predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi.

Povabite tudi znance, ki še niso člani društva.

Upravni odbor

Pri Občinskem ljudskem odboru Skofja Loka so v hrambi naslednja najdena dvokolesa:

- 1. Moško kolo znamke "Rog", črne barve, štev. ogradja 000190.
2. Moško kolo znamke "Partizan", štev. ogradja 42157, črne barve.
3. Moško kolo znamke "Rog Turing", štev. ogradja 91502, zelene barve.
4. Moško kolo neugotovljene znamke, štev. ogradja 107172, črne barve.

Pozivamo lastnike, da kolesa dvignejo najpozneje v enem letu po objavi, ker po preteku tega roka postanejo last SLP.

Občinski ljudski odbor Skofja Loka

kino

17. januarja - SREDA

"Center" - francoski VV film OČI LJUBEZNI ob 16., 18. in 20. uri

"Storžič" - premiera poljskega filma MATI IVANA ANGELSKA ob 16., 18. in 20. uri, francoski VV film OČI LJUBEZNI matineja ob 10. uri

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Letošnje prvenstvo Gorenjske naj bo

MANIFESTACIJA smučarskega športa

V Bohinju alpske discipline, v Planici skoki - Prvič tudi okrajno prvenstvo za pionirje in pionirke - Teki šele 4 februarja

Prihodno nedeljo, 21. februarja, bo odbor za smučanje pri Okrajni zvezi za telesno kulturo Kranj izvedel letošnje prvenstvo Gorenjske v veselalomu in skokih, medtem ko je prvenstvo v tekih, ki bi moralo biti to nedeljo v Mojstrani, preloženo za 4. februar. Alpski smučarji se bodo zbrali v Bohinju, skakalci pa v dolni pod Poncami - v Planici. Posebnost letošnjega okrajnega prvenstva je v tem, da bodo prvič organizirali v okviru tega vsakoletnega najpomembnejšega domačega gorenjskega tekmovanja tudi prvenstvo za pionirje in pionirke.

Letos lahko pričakujemo na prvenstvu večjo udeležbo kot kdajkoli prej. Komaj 200 nastopajočih v prejšnjih letih je res skromna številka za zibelko jugoslovanskega zimskega športa. Letošnje prvenstvo bi moralo praktično zajeti vse smučarje z Gorenjske, ki trenirajo, in naj bi pokazalo pravo dejavnost gorenjskih smučarskih klubov in društev, hkrati pa naj bi bilo tudi nekako tekmovanje med društvi po številu nastopajočih v posameznih disciplinah. Prav bi bilo, da bi enkrat res vsi pokazali, da je smučanje šport številka ena na Gorenjskem ne le zaradi kvalitete, temveč tudi zaradi množičnosti.

SKAKALCI V PLANICI

Prvenstvo v skokih bo v Planici, in sicer v organizaciji SK Rateče-Planica. Člani in mladinci bodo tekmovali na 50-metrski skakalnici. Začetek tekmovanja bo ob 10.30.

Vse kaže, da je odločitev, da naj tudi mladinci tekmujejo na 50-metrski skakalnici, pomanjkljiva. Muhasta zima je marsikomu preprečila treninge (tudi članom), zato bi bilo bolj priporočljivo, če bi se mladinci srečali na 35-metrski skakalnici. Za nastop na 50-metrski bi bilo prav gotovo manj kandidatov kot na 35-metrski. Predlog je vsekakor premisleka vreden.

V BOHINJU ZBOR ALPINEV

Prvenstvo v veselalomu bo v Bohinju in bo kvalitetno nekoli-

ko okrajeno, ker bodo takrat nekateri naši najboljši tekmovalci in tekmovalke še v Avstriji na pomembnih mednarodnih tekmovanjih. Pričetek tekmovanja bo ob 10.30, in sicer bodo startali člani, članice, mladinci, mladinke, pionirji in pionirke. J. Javornik

Smučarske šole med počitnicami

Tudi letos bodo na Gorenjskem smučarske šole, ki jih bodo organizirali v posameznih krajih smučarski klubji ali društva Partizan. Finančno bodo te šole podprle občinske zveze za telesno kulturo. V Kranjski občini bodo te šole v Kranju, Zabnici, Naklem, Besnici in Senčurju. V Kranju bo organiziral smučarske šole SK Triglav; pouk se bo začel v ponedeljek, 22. januarja, in bo trajal do 26. januarja. Ti tečaji osnovne šole smučanja bodo dopolnili in popoldne v Torčiji, v Bauhenku (Gorenja Sava) in na Očeanovem travniku na Primskovem. Razen vadbe osnov smučanja pa bodo tudi tečajji v teh dneh za mlade skakalce, in sicer v Bauhenku in na Mali Rupi. - J.

Zvezni namiznoteniški turnir je bil za Janeza Terana

NAJVEČJI USPEH NA DOMAČIH TLEH

V nedeljo je bil v Ljubljani zaključen dvodnevni zvezni namiznoteniški turnir, ki se ga je udeležilo okoli 150 tekmovalcev iz vse Jugoslavije. Podobni turnirji so v zadnjih dveh letih precej pogosti, vendar bi lahko zapisali, da še na nobenem prej Kranjčanji niso dosegli tolikšnih uspehov kot tokrat. Med člani je osvojil prvo mesto državni reprezentant Janez Teran z enakim številom zmag kot Vojislav Marković, vendar z boljšo razliko v setih. Razen tega je Teran premagal svojega najbolj nevarnega tekmovalca Ljubljana Kerna (z njim je utrpel edini poraz), ki je zasedel tretje mesto. Tokratna zmaga je za Janeza Terana doslej največji uspeh na domačih tleh - prvič je bil zmagovalc na tako veliki prireditvi -

šeprav na turnirju niso nastopili tekmovalci Zagreba, ekipnega državnega prvaka. Razen Terana sta se v konkurenci članov dobro uveljavila še Tomc (deseti) in Janškovec, ki se je tudi uvrstil med najboljših šestnajst tekmovalcev.

Katera bo zmagovalka med članicami, že dije ni moč napovedati za noben turnir. Tako je bilo tudi tokrat. Republiška prvakinja - Kranjčanka Čadeževa - je bila dolgo v vodstvu, proti koncu pa je popustila in dovolila Ljubljanki Pirčevi, da je osvojila prvo mesto pred Plutovo (Kranj), ki je tokrat igrala precej zanesljiveje kot na nekaterih zadnjih prireditvah.

odvijal v konkurenci mladincev. V zaključno tekmovanje so se razen Staderja (Zenica) uvrstili trije najboljši iz Jugoslavije: Korpa (Senta), Vecko (Odrad, Ljublj.) in Frelih (Kranj). Vsek od omenjenih treh je dosegel po dve zmagi in o vrstnem redu čki je že zapisan so odločale stotinke in tisočinke koeficientov med danimi in prejetimi točkami.

Med mladinkami, kjer so imeli Kranjčani še pred nedavnim največ zastopnic v zaključnih tekmovanjih, so tudi tokrat ostali brez izkupička. Kljub temu pa lahko trdimo, da so Kranjčani v Ljubljani dosegli tolikšen uspeh, da jih moramo vse bolj smelo uvrščati med najbolj nevarne tekmece za letošnje državno ekipno prvenstvo.

Najbolj zanimivo se je turnir

Ni upošteval poledenele ceste

V ponedeljek, 15. januarja, ob 8.55 uri je prišlo na cesti I. reda med vasema Meja in Jeparca do hude prometne nesreče, ki pa se je na srečo končala brez smrtnih žrtve. Voznik osebnega avtomobila LJ-91-92 Leon Hribar iz Ljubljane se je pejal iz Kranja proti Ljubljani. Nasproti mu je pripejal tovornjak s prikloiko SI-16-22, ki ga je upravljal Niko-

la Bališa iz Siska. Tovornjak je last provoznega podjetja "Slavi-jatrans" Sisak. Pred srečanjem s tovornjakom je začelo osebni avtomobil na poledenih cestah za- našati. Temu je bila kriva predvsem precejšnja hitrost, ki ni ustrezala pogojem na cesti. Ker se je voznik osebnega avtomobila zbal trčenja s tovornjakom, je začel zavirati, kar pa ni bilo posebno učinkovito. Avtomobil

je vrnil z desnega na levi, cel cestnišča, kjer je priletel z desnim bokom v prednji konec tovornjaka. Ob udarcu je osebni avto odbilo s ceste in ga pognalo v deblo drevesa. Voznik je dobil pri tem hud pretres možgan, razen tega pa si je zlomil roko nad kolencem. Skoda na osebni avtomobilu znaša 1.200.000 dinarjev, na tovornjaku pa 200.000 dinarjev.

Mnogo novih nalog -

je rekel Ivo Bevc, delegat z Gorenjske na občnem zboru Zveze telesnovzgojnih društev Partizan

Preteklo nedeljo je bil v Ljubljani redni občni zbor Zveze Partizan Slovenije, ki se ga je z Gorenjske udeležilo 14 delegatov TVD Partizan. Med njimi je bil tudi predsednik TVD Partizan Visoko Ivan Bevc, s katerim smo po telefonu spregovorili nekaj besed. Iz raznih poročil je bilo razvidno, da je bila razprava na občnem zboru nadvse živahna. Zato nas zanima, o čem so razpravljali delegati z Gorenjske.

"Zelo smo pogrešili," je začel pripovedovati tovariš Bevc, "ker nihče od Gorenjcev ni posegel v razpravo, čeprav bi iz posedanja dela na Gorenjskem na občnem zboru lahko povedali marsikaj koristnega za nadaljnje delo in seveda tudi nakazali probleme, ki ovirajo uspešneje dejavnost."

"Kakšne nove spremembe je dal občni zbor Zveze Partizan?"

"Novih smeric in tudi konkre-

tnih nalog je precej. Odveč bi bilo vse naštevati. V osnovi pa gre za to, da je treba poiskati nove oblike dejavnosti, ki bodo bolj sproščene, kot so bile. Doslej smo se še vse preveč oprijemali nekdanj zelo lepih zamisli Sokola, vendar pa je razumljivo, da je te ideje v praksi čas že prehitel. Nove oblike dela pa bodo posamezna TVD Partizan sama našla, saj morajo svojo dejavnost prilagoditi lokalnim potrebam." - B. F.

"You damned Nazis," je dejal eden stražarjev. Stal je s strojnico na stolpu in se jim smejal. Molče so šli dalje.

"Zanje smo vsi nacisti," je dejal Boehmer.

"Da," je dejal Guehler. "Zanje smo mi vsi zgubili vojno, ti, jaz in nacisti, ki ležijo v barakah in bi nas radi videli na večalih. Razlik sploh ne vidijo."

Daleč v nižini je odjeknil topovski strel. V taborišču se zabobnelo. Proti nebu je piskaje zletela raketa.

"Zmagovalna parada," je dejal Boehmer.

Guehler je molčal. Raketa se je razletela in obsula noč z dežjem rumenih in rdečih kresnic.

"Tole sem si predstavljal drugače," je spet pričel Guehler. "Na ta dan sem čakal dvanajst let. Sovražil sem jih, kakor kugo. Toda ta konec sem si predstavljal drugače. Obratunati smo hoteli z nami. Slaviti smo hoteli zmago in se opiti od veselja. Zdaj pa slavijo oni tam zunaj, mi pa sedimo za boječo žico."

"Vesel bodi, da je vse minilo. Ljubi bog, bilo je kot strašen sen."

"Da," je dejal Boehmer, "tako bi sanjal blaznež."

Hodila sta med barakami. Naproti jima je prišel Konz.

"Pridi hitro," je dejal. "Schmidt je pričel ukazovati."

"Uredi to zadevo," je dejal Boehmer.

"Na svidenje jutri."

"Jutri se pričinja novo obdobje," je dejal Boehmer.

Odšla sta proti svoji baraki. Konz je dejal: "Kdaj neki se bomo vrnil domov?"

"Ne vem, nekaj časa utegne še trajati."

Schmidt je sedel na postelji. Njegovi tovariši so stali okrog n'ega. Ostali so igrali karte ali ležali po posteljah in zrl predse.

"No," je dejal, "ne počutite se najbolje, kaj? Zdaj boste rekli, da nikoli niste bili za to stvar,

kaj? Da, drugače piha, to vam povem. Če se kdo odpre gobec, mu razbijem nos."

N'egovi tovariši so se zasmejali. Ostali so strmel predse in molčali.

"No, Wilhelm, kaj misliš?" je dejal.

"Prav imaš," je dejal eden prijateljev.

"Nič več ne boste tožarili, dragi moj, to vam povem."

"Prenehaj, fakoj," je zavpil nekdo in vstal na postelji.

"Prenehaj naj?" je zavpil Schmidt. "Zdaj govorim jaz, razumeš? Zdaj sem jaz na vrsti, vi pa zaprite gobec!"

"Si morda ti zmagal? Takšen je, kakor da je on zmagal," je spet dejal oni.

Schmidt je skočil s postelje, stekel k onemu in mu pomiril pod nos pest.

"Se besedico, pazi se, sama ona besedico se zniži! Oni je molčal. V baraki je bilo vse tiho. Kvar-topirej se so obrnili in opazovali Schmidta. Vel so ga gledali.

"Zdaj smo mi na vrsti, razumete? Da boste vedeli!"

"Tale je zmožen," je dejal eden kvartopircev. Guehler je soplel k Schmidtu.

"Pridi," je dejal, "tako jih ne boš prepričal. Schmidt se je obrnil in ga lezno pogledal."

"L'ubi bog," je zavpil, "končno jim je treba povedati, kar jim gre."

"Da, da," je dejal Guehler. "morda jim ne bo škodilo."

Sedla sta na Schmidtovo posteljo.

"Grand," je dejal eden kvartopircev. "ščitovrka."

"Prav imaš," je šepetal Guehler. "Vendar ti ne gre kar zlahka. Če boš koga izmed njih pretegel, te bodo Američani zapirli in domov se boš vrnil šele čez nekaj let."

"Prav vseeno mi je."

"Opusti to misel," je dejal Guehler. "ne splaša se, Američani nas strahijo s strojinami in bi te likvidirali. Nima grmita."

Schmidt je legel v posteljo.

Hans Werner Richter

68

Prišel se je film o Miškolinu. Ujetniki so se smejali. Od smeha so kar rjoveeli. "Kaj bo z Gerlichom?" je dejal Boehmer. "Najbrž pojde v kazensko taborišče." "Cemu v kazensko taborišče?" "Danes dopoldne se je razkrinkal," je dejal Guehler. "Mir! Je zavpil nekli ujetnik pred njima in se jezno obrnil. "Kljub temu je storil marsikaj za taborišče," je zasepetal Boehmer. "Marsikaj dobrega in slabega najbrž in to v enakih meri. Kdo bi to razlikoval," je dejal Guehler. "Mir! Kaj klepetate!" je zakričal oni pred njima. "Sranje, Zaprite gobec!" je nekdo dejal. "Mir hočejo," je dejal Guehler. "Da," je dejal Boehmer, "to se jim zdi najvažnejše."

XXX

Gledali so za rakete, ki so se nad njimi vzpenjale proti mračnemu večernemu nebu. "Zdaj bi si morali privoščiti te svinje!" je dejal Schmidt. Sedel so na stopnicah barake. Z ameriškega taborišča onkraj boječe žice je bilo slišati vihar

zmage. Na stražnih stolpih je bila podvojena straža. Strojnice so bile namerjene v taborišče. Guehler je pogledal Schmidta in dejal:

"Američani so pripravljani na vsak primer. Nočejo, da bi v taborišču prišlo do nemirov."

"Kljub temu bi morali obratunati s temi svinjami!"

"Hočeš pred ameriško sodišče? Zdaj, ko je sranje za teboj?"

"Ne," je dejal Schmidt, "seveda ne."

"No, torej," je dejal Guehler. Schmidt je opazoval vojake, ki so pijani hodili onkraj boječe žice in prepevali.

"Halo, boys, the war is over," je zaklical eden izmed njih.

Niso mu odgovorili.

"Človek, revolucije bi bilo treba, poštene revolucije," je dejal Schmidt.

Guehler je z glavo namignil proti stolpom, kjer so stali stražarji.

"Preprečili bi jo," je dejal. "Vse bi preprečili."

"Preklete sranje," je dejal Schmidt.

Vstal je in odšel po taboriščni cesti. Ulice so bile prazne in pustje v napol jasni noči.

"Menda ne bodo storili kakšne neumnosti," je dejal Boehmer.

Nad njimi so prasketale rakete. Iz vojaške barake je bilo slišati raskave zvoke jazza.

Boehmer je gledal rakete in dejal: "Čuden občutek, če človek spada k onim, ki so dobili, in obenem k onim, ki so zgubili."

"Preklete šuden občutek," je dejal Guehler. Spet so molčali. S kolodvora onstran športnega igrišča se je razlegel zvonček smeh neke ženske.

"Kako dolgo že nisem videl ženske."

"Ze celo večnost," je dejal Boehmer. Ženska je zavročala. Potem so slišali zategel, kokodakajoč smeh, ki se je razbilnil med barakami.

"Pijana je," je dejal Guehler. Vstali so in odšli vzdolž žične ograje. Nad taboriščem je ležala omamna tišina. Hodili so počasi, z rokami v žepih.

CANBARJEVI

»... Tega dne je prišla k nam nova mitraljezka trojka, ki jo je vodil Pavle Inglič. Začelo se je že z dnem. Da bi se zavarovali, so v naša majhna okna postavili vreče s koruzo. Granate so udarile okoli pol devetih, a tudi mitraljezec je začel streljati skozi odprto okno. Stročnice so letele po vsej hiši.

Sedel sem na postelji in opazoval. Nenadoma prileti krogla, udari v Ingličevo strojnico in se potem zarije v števec v drugem kotu. Dobro, da sem tedaj legel. In tudi mitraljezec je imel izredno srečo.

Proti naši hiši se je neprestano vsipal strojnični ogenj. Nemško orožje je stalo pri Novaku. Okoli popoldneva so se nemški topničarji spodaj v Rudnem pripravili h kosilu. Mitraljezec je pomeril navzdol. Zaropotalo je in okoli topov je bilo naenkrat vse narobe. Videl sem, da je Inglič vzel oddaljenost 1300 metrov. Po hiši so zvenkale prazne stročnice, spodaj pa je bila prava zmeda, kajti navzdol so streljali tudi drugi partizanski mitraljezci. Kmalu je v dolino odhitel nemški rešilni avto.

Vmes je od časa do časa tudi snežilo, jaz pa sem potem od kmeta Dobreta pomagal raznašati partizanom hrano. Pri tem sem spoznal Jožeta Dežmana iz Lesc in Jožco iz Ljubnega. Ležala sta ob vaškem koritu. Nanosil sem jima desk in staro odejo. Potem sta udobneje ležala na tistih položajih.

Ostala naša družina je bila medtem v kleti, kjer so molili za dober konec...»

Nemci so topovski ogenj spet prenesli na Peči. Granate so zadevale celo zvonove, da je vselej močno zadonelo po vasi. Ena je odbila tudi vrh zvonika, da je bila cerkev videti ko ptič brez peruti.

Tu, na pečeh, kjer je bilo središče fronte, so bili nekateri topovski zadetki še bolj nenavadni. Neka granata se je ustavila v prašiču. Ko so ga hoteli razrezati, se je nož ustavil ob tem trdem predmetu. Granata se je zapirčila v žival, ko je preplašeno begala okoli hleva.

Druga granata je prižvižgala skozi okno Birtove hiše, kjer je bil štab. Zapirčila se je v steno pri peči, kjer je tedaj stala bolničarka Francka. Vsi so čakali, skriti po kotih, kdaj se bo razletela! Vendar pa do tega ni prišlo. Pomislili so, da je tempirana in da se bo razpočila pozneje. A tudi to se ni zgodilo. Morala je biti probojna in verjetno pokvarjena. Ni si težko predstavljati, kaj bi se zgodilo, če ne bi bilo tako.

Ta dan je bil sploh v glavnem v znamenju boja proti topništvu, ki je načrtno prenašalo ogenj po vsej fronti.

Vendar pa so topovi tudi tega dne samo pripravljali pot napadajoči pehoti, ki je spet silila v breg, Megle, ki so se vlačile po pobočju, so bile nadležne in so Nemcem pomagale, da so se laže približali dražgoškim branilcem.

Nemške sile so napadale z okrepljenimi četami. Ko je utihnilo topništvo, so spet udarili na položaje Bičkovega voda. Nemške sile so prodirale in pritiskale z levega krila, a branilci so bili že vajeni tega in so te napade sproti odbijali. Pritisk pa ni in ni popuščal. Raje je bil še hušli kakor prvi dan.

Megla se je za nekaj časa spet dvignila in tudi snežilo ni več. Tedaj so Bičkovi nad seboj zagledali kipečo skalo. Vodnik France jo je nekaj časa pazljivo in tehtajoče ogledoval in vmes pogledoval spod k Nemcem. V nekaj trenutkih je spoznal, da ne bi bilo napak, če bi tja gori postavili ka kmataljez. Jože Kovačič iz Bičkovega voda o tem odkritju pravi:

»... Kmalu za tem je vodnik poslal na skalo svojega brata Henrika, ki je imel strojnico. Mi smo ostali pod njo v obliki podkve in branili približevanje Nemcev z leve. Biček je vseskozi hodil po položajih, motril okolico, nas razmeščal na boljše položaje in bodril. Mraz in lakota smo začutili šele zvečer, kajti čez dan za to ni bilo časa...»

BODICE

Preddvorčani in Jezerjani so precej tuhtali, preden so se dokopali do umetnih jezer. Dupljanom pa se je tako jezero na vsem lepem utrapalo. Tak, nikar tako ne silite, bom že povedal! Takole je bilo.

S kanalizacijo se je začelo. V občestne jarko so položili cevi in jih zasuli. Pa so menda pozabili ukazati vodi, naj teče po ceveh. Nerode pa take! Zato pa je voda kar na lepem začela udarjati na plan in poplavljati cesto. Ze res, da je bilo takrat precej solzavo vreme, tolikina poplava se pa verno ne bi smela shubati. Čemu pa poletje služi kanalizacija, če ne za odtok vode. Če pa vode noče poizirati, tedaj mora biti nekaj narobe. Kdo bi vedel, ho pa tega ne vedo niti tisti možakarji, ki so imeli opraviti s kanalizacijo. Zdej se menda čehljajo za ušesi in strahoma pogledujejo proti nebu, kdaj se bo začelo spet solziti. Takrat imajo gotovo poplavo ali če hočete — umetno jezero. Se lenje lišit! Kanalizacija pa le imajol! To je pa tudi nekaj vredno.

Kaj se le usam zavoljo ušive kanalizacije, ki tako in tako ne bo več potrebna. Škoda, da so je solob naredili. Vse bo šlo rakom živizat — ves svet, pa še lista dupljanstva kanalizacija po povrhu. Mar še ne veste, da bo 5. februarja KONEC

SVETA! Vprašujete — obklej! Ja, strela skrtacena, tega mi pa niso povedali. Pravijo — konec sveta — pa bastal! Kaj ni to dovolj! No, se mi zdi, da nisem nič novega povedal. Kaže, da ste tudi vi zvedeli, da imamo le malo življenja pred seboj. Komaj 9 dni. Aha, se vam je zanohtalo, kaj?

Nekateri so pa zdajle — ob tej čedni novici — tako čudno zinili, kot da o vsej stvari ne bi ničesar vedeli. Nikar se ne čudite. Odpihnilo nas bo ali pa speklo. Jaz še ne vem, kakšen bom lepši: odpihnjen ali spečen. Pravijo, da bosta natanko 3. februarja trčila SONCE in MESEC. Matiček, bo počilol! Jaz sem kar nor na tisti dan. Za nobeno delo nisem več. Pomislite, Sonce in Mesec bosta morala udariti skupaj, da me bo spravilo ob sapo. Oprostite, na vas sem pa čisto pozabil. Tudi vas bo spravilo ob sapo.

Ampak, iz zanesljivih virov sem vedel, da le ne bo pobralo vseh ljudi. Najbolj verni (za katero vseh ljudi) bodo kličovali katastrofi in ootem, ko se ho »ta hudar« polola, bodo začeli navo življenje. Prvoindunaj, že bi vedel za tisto vero, ki dela ljudi tako trpežne...

Veste, pa se je cela stvar tako zelo napihnila, da izgubljam priupljenje. Srečal sem znanca — prudenega moža. Tistiker se ga »pošteno načelval«. — Jaz nima: »Sramuj se! Pijan si kot čep...« — On meni: »Kaj potem... saj bo konec sveta!«

IN VENDAR SE JE NEKAJ ZGODILO... V dolinah med Krmo in Kotom

Samo enkrat je bilo slišati klice izpod triglavskih pečin

NENADOMA JE SLED IZGINILA. SNEG JE BIL SUH IN PREMALO ZMRZNIEN. VSAKA STOPINJA JE PRELOMILA RAHLKO SKORJIO IN POT JE BILA NA MOC UTRUDLJIVA. VSE NAKROG PA JE BILO TIHO: NIKJER NI BILO HIS, LJUDI, SKRATKA ZNAKOV ZIVLJENJA IN SAMO IZ STRMIH PECIN SE JE V CASIH USUL SNEG IN ZAMEGLIL VRTOGLAVE GREBENE.

TAKO JE BIL ODNAN V KRMI, TAM KJER IZGINE ZIVLJENJE OBLJUDENE DOLINE IN SE ZACNE TIHO »KRALJESTVO ZLATOROGA«.

VSA DOLINA RADOVNE JE BILA POSUTA IN MORDA PRAV ZATO SE BOLJ DOLGA, KOT JE V RESNICI. KO SEM V GORJAH ZAVIL V TO DOLINO, KI JE NEKAKO SKRITA ZA GOROVJEM ONSTRAN JESENIC, HRUSICE IN MOJSTRANE, SEM STRMEL NAD NJENO PRIRODNO LEPOTO. ZLASTI OB GORNJEM DELU, KJER SE GLADKA DOLINA KONCUJE OB MELISCIH POD VZNOZJEM JULIJCEV.

„Oglar pa mora bit, mora bit...“

Velika bela roka me je ustavila. Bil je spomenik. Na dlani in prstih je videsanih 23 imen. To so bile žrtve okupatorjevega nasilja. Bilo je 20. septembra 1944. leta. V dolino je pridivljala podivjana »kazenska ekspedicija«. Kar po vrsti so zažigali domove in metali žive ljudi v ogenj. Tako so se masčevali nad Radovno, ki je bila »leglo partizanov«, kot so imeli zapisano v kartotekah.

Oglarji so bili ondan prvi ljudje, domačini, ki sem jih našel zunaj. Tik ob cesti je bila njihova »oglenica«. Sedeli so pri malici. Posedli so kar na črno zemljo, kjer je morda pred kratkim usahnil zadržani modri plamen, ki je spremenil drva v oglje.

»Kako ste zadovoljni z ogljem? Je preveč drobnost?«

»Tako, srednja reč.«

»Kako pa delate ponoči, kadar oglenica gori?«

»Ja, večkrat je treba pogledati. Tako je pač delo.«

Potem so pravili, da je bilo včasih več tega dela. Lesno oglje so včasih bolj iskali. Potem so pravili o življenju oglarjev, o zaslužku in o Radovni. Ko sem se poslovil, sem se spomnil stare pesmi: »Oglar pa mora bit...«

Še nikoli v kinu

Cesta je vodila naprej po dolini. Snega je bilo vse več in kolosa »dobrega prijatelja tička« so

»Tukaj je bolj toplo«, so dejali oglarji in nihče se ni zmenil za sneg in mraz.

se začela vrteti v prazno. Naprej so utirale pot le gozderice. Zadnje hiše so ostale že zdavnaj zadaj. Okrog DOMA KOVINARJEV

in po vsej Krmi je bilo tiho, slovesno, belo — pravilčno. Nazaj, navzdol je šlo laže. V

Se pozimi je dolina Radovne na moč prijetna

hiši Pri Pocarju sta bili 75-letna Marija Jeklič in njena hči z istim imenom. To je ena izmed najstarejših hiš v Radovni, ki je ohranjena v vsej neokdanji obliki. Tako pravijo in tako je bilo tudi videti. Posebno »izba« dela ta

Danes ni več tega

V zahvalo za pripovedovanje o teh današnjih novitetah v dolini sta mi pripovedovali o življenju v Radovni. Zlasti stara mama je vedela precej povedati. Leta 1905 in tudi 1909 je bila huda zima. Vsi moški so se morali zbrati, da so s krpilji priganili pot do Krnice. Včasih so po vse morali v dolino v Krnico oziroma v Gorje. In to je dve in pol uri hoda! Danes hodijo precej v Mojstrano. Tam so: šola, odbor, trgovina in drugo. Treba je samo malo čez

čem od sosednje hiše. Pritoževala se je, da je malo gostov, da ljudje, ki hodijo mimo na Triglav, ne vedo za njihovo gostišče in da jim neznanci odstranjujejo iz poti nad Radovno označbe gostišča. To je edini javni lokal v Zgornji Radovni, kjer domačini lahko dobijo tobak, vžigalice in seveda tudi kaj »za na zob«.

Mimogrede sva se z Lojzatom ustavila pri 74-letni Kristini Skumavec. Beseda je brž stekla o tem, kako je bilo včasih in kako je danes.

»Danes tako lepo živimo, da si včasih niti misliti nismo mogli,« je rekla. Ko je bila mlada, ni tam nihče imel po več parov čevljev, nihče plašča, žganci so bili

hrab — dobro uro, uro in pol. Nobenih velikih nesreč, nobenih žrtev v snegu in mrazu se ne spominja. Samo enkrat ponoči, pravi, je bilo slišati klice od tam izpod triglavskih pečin. Bila je mrzla in temna noč. Dva turista sta zašla in obnemogla v samotni. Ljudje so jih slišali in jima šli v pomoč. Največkrat se je zgodilo, da je kak »bandovec« (prosjak) obstal kje na dolgi, samotni in neznan poti. Včasih je bilo veliko »bandovcev«. Bili so to razni invalidi onemogli starci, pogorelci in drugi. Včasih pa so bili med temi tudi zdravi in mladi postopači. Takih so se zmeraj bali. Danes pa ni več tega. »Nihče več ne pride prosit naokrog,« je dejala stara mama. Pri tem se je malo zamislila, pogledala skozi okno na zasneženi klanc in odkimala. Ta drobna ugotovitev je morda tudi danes v oddaljeni Radovni najbolj očitni dokaz, kako so živeli in kako živijo ljudje v dolini danes.

pravi luksuz, zakaj večinoma so jedli samo krompir, zelje in koruzni močnik.

Med potjo proti Mojstrani je Lojze povedal še veliko zanimivega o Radovni in o tamkajšnjem življenju. Najbolj zanimiva pa je oblika solanja otrok. Sola za samo Zgornjo Radovno je bila zelo draga reč. Toda pot v Mojstrano, zlasti pozimi, po temi in po snegu — zgodaj zjutraj ali pa zvečer — je tudi prenaporna. Za otroke prvih razredov je celo nevarna. Zato se starši takih otrok iz Radovne domeni in »pobotajo« z znanimi družinami v Mojstrani, kjer jim prevzamejo otroke čez zimo. Nekaj teh povečanih stroškov menda povrne tudi občina. Kakih osem otrok je tako v Mojstrani. Samo ob nedeljah gredo domov.

Nenadoma — za nekim ovinkom — se je pred nama pokazalo morje luči.

»Gorje«, je pojasnil Lojze. Nižje v dolini pa se je v temi skrivala Mojstrana. Nad tolikimi lučmi v ozadju so po počivali beli zasneženi vrhovi gora. K. Makuc

Poštar Lojze

Nočilo se je že in misel na dolgo, samotno, neznan pot skozi gozdove iz Radovne in Mojstrane je bila kar neprijetna, če že ne zaskrbiljujoča. Spričo tega je bilo na moč razveseljivo srečanje s poštarjem Lojzatom, ki se je pravkar odpravil na pot. Noč, sneg in tema — nič ga ni skrbelo. Leta in leta že hodi tod in poti s kolo vozi in kravjimi klanci med Mojstrano in Radovno so mu znane. Poti tod naokrog so mu pravzaprav znane že iz partizanstva. Bil je kurir na karavli GT 19. Tam blizu so imeli sedež in ponoči v snegu in temi so hodili na javke proti Kranjski gori, Jeseniškemu rovtu in na druge kraje. Najina »javka« je bila v gostišču. To je bilo sicer zaprto, toda uslužbenka je brž prihitela s kiju-

Spomenik v Radovni

NESREČE

VRGLÓ GA JE S CESTE Kranj, 16. jan. (M. Z.) — Danes dopoldne se je okrog 10.40 ure pripetila na cesti Lreda Kranj-Ljubljana pri vasi Meja lažja prometna nesreča. Osební avtomobil Fiat 600 LJ 100-78 je peljal iz Ljubljane proti Kranju. Približno kilometer pred vasjo Meja je voznik iz neznanih vzrokov zavrl. Zaradi zelo poldenele ceste je voznik izgubil oblast nad krmilom. Najprej je zadel v občestni kamen, ki ga je popolnoma izruval, potem se je obrnil na streho in nekaj metrov drsel po strehi, nato pa se je spet obrnil na kolesa in se znašel na polju. Voznika, ki je dobil lažje teles-

ne poškodbe in pretres možganov, so takoj prepeljali v bolnišnico, medtem ko je na avtomobilu škoda za približno 100.000 dinarjev.

36 milijonov škode

Decembra smo poročali, da je prišlo v restavraciji »Iskra« v Kranju do eksplozije oljnega kotla, ki je povzročila precejšnje razdejaje. Ob tisti priložnosti so ocenili tudi materialno škodo na okrog 15 milijonov dinarjev. Po zadnji uradni cenitvi pa bo škoda neprimerno višja, saj bo veljala dokončna adaptacija 36 milijonov dinarjev. Nekateri menijo, da bo do popravila zahtevala kar 40 milijonov dinarjev.